

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

पोलीस सेवेतील अधिकारी (कनिष्ठ श्रेणी) यांच्याकरिता विभागीय परीक्षा

मुंबई. गुरुवार, दिनांक ४ जुलै २०१३

[वेळ : सकाळी ९-३० ते दुपारी १२-३०]

(एकूण गुण—१५०)

पेपर क्रमांक १

इंडियन पिनल कोड, वगैरे

(पुस्तकांशिवाय)

सूचना.—(१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

	गुण
१. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतीही तीन) :—	३०
(अ) महिलांवर होणारे अत्याचार थांबविण्यासाठी भारतीय दंड संहितेमध्ये केंद्र शासनाने नुकतेच केलेले बदल नमूद करा.	
(ब) फौजदारपात्र न्यासभंग बाबतच्या तरतुदी विशद करा.	
(क) लोकसेवकांकडून किंवा त्यांच्या संबंधित घडणाऱ्या अपराधांविषयीच्या तरतुदी सांगा.	
(ड) फौजदारीपात्र कट आणि त्यासाठीची शिक्षा याबाबतच्या तरतुदी नमूद करा.	
२. संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) :—	३०
(अ) तोंडी पुरावा आणि लेखी पुरावा.	
(ब) औपचारिक कम्युनिकेशन आणि व्यावसायिक कम्युनिकेशन.	
(क) पुराव्याची जबाबदारी म्हणजे काय ? विवाहीत महिलेला आत्महत्या करण्यास प्रवृत्त करणे याबाबतच्या गृहितकाबाबतच्या तरतुदी विशद करा.	
(ड) “सर तपासणी”, “उलट तपासणी” व “फेरतपासणी”.	
३. (अ) लाचलुचपत प्रतिबंधक कायदा, १९८८ अन्वये शासकीय कर्मचाऱ्याविरुद्ध खटला दाखल करण्यासाठी कोणाची मंजूरी घ्यावी लागते ? कोणत्या परिस्थितीमध्ये मंजूरीची आवश्यकता नसते ?	१५
(ब) थोडक्यात टिपा लिहा :	१५
(१) लाचलुचपत प्रतिबंधक कायदा, १९८८ यातील कलम २०(१) मधील गृहितके.	
(२) विशेष न्यायाधिकाऱ्याच्या नेमणुका	
(३) लोकसेवकाचे गुन्हेगारी स्वरूपाचे गैरवर्तन.	
४. उत्तरे लिहा (कोणतीही तीन) :—	३०
(अ) स्फोटके कायदा, १८८४ अंतर्गत अपिलाबाबतच्या तरतुदी सांगा.	
(ब) उपरोक्त कायद्यांतर्गत अपघाताबाबतची चौकशी करण्याचे अधिकार कोणाला आहेत ?	
(क) अनुज्ञप्ती देणे व नाकारणे.	
(ड) वॉरन्टशिवाय अटक करण्याचे अधिकार कधी व केव्हा वापरता येतात ?	
५. (अ) दि पोलीस (इन्साइटमेंट टू डिसअफेक्शन) ॲक्ट, १९२२ अंतर्गत “डिसअफेक्शन” म्हणजे काय ? सदर गन्ह्यासाठी कलम ३ मधील शिक्षेच्या तरतुदी विशद करा	१०

४. थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) :—

- (अ) खाजगी व्यक्तीने अटक करण्याचे अधिकार व त्यासंबंधात करण्यात आलेली तरतूद.
- (ब) खाणावळी, परमिट रूमस किंवा बिअर बार यामध्ये नृत्य सादर करण्यावरची बंदी व त्या अनुषंगाने केलेल्या तरतुदीबद्दल लिहा.
- (क) पोलीस अधिकाऱ्याने केलेला तपास.
- (ड) जामीन व बाँड (Bail and Bond).

५. थोडक्यात टिपा लिहा :—

- (अ) गैरकायदेशीर समुहाने केलेल्या जखमांबद्दलच्या नुकसानभरपाईबद्दल लिहा.
- (ब) कैद्याची ओळख पटविणेबाबत (Identification of prisoner) लिहा.
- (क) सार्वजनिक वाहनाच्या चालकांकडून होणारे गुन्हे.
- (ड) फौजदारी प्रक्रिया संहितेतील तपास पूर्ण झाल्यावर पोलीस अधिकाऱ्याने तयार करावयाच्या अहवालाबाबतच्या तरतुदी लिहा.
- (इ) फौजदारी प्रक्रिया संहितेत दिलेल्या 'शेड्यूल्स' बद्दल थोडक्यात माहिती लिहा.
- (फ) सार्वजनिक जागा व रस्ता.

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION**DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR POLICE OFFICERS
(LOWER STANDARD)**

MUMBAI, THURSDAY, 4TH JULY 2013

[TIME—2-00 P.M. TO 5-00 P.M.]

(FULL MARKS—150)

PAPER II
CODE OF CRIMINAL PROCEDURE, ETC.
(Without Books)*N.B.*—(1) All questions are *compulsory*.

(2) Marks for each questions are indicated in the margin.

	Marks
1. (a) Explain the duties of officer employed in connection with affairs of village to make certain report under section 40 of the Code of Criminal Procedure.	15

OR

Give the provisions for arrest of person by Police Officer.

(b) Give provisions for search of place entered by person sought to be arrested and search of arrested person.	15

OR

What is 'Summons-case' and 'warrant-case'? What is 'Form of summones'?
How summons are served on any person or witness, on corporate bodies, Societies, Government servant, person summoned not found and at place which is outside the local limits of jurisdiction.

2. (a) What is 'Village' and 'Station Officer'? What are the provisions for administration, control and direction of Village Police?	15

OR

How the investigation into the cases of unnatural or sudden death or corpse found in the village is made?

(b) Explain the duties of Police-Patil and penalties for neglect of duties etc.	15
3. (a) How the term 'Police-Officer' is defined under the Maharashtra Police Act? Name the 'competant authorities' under the said Act. Give the various ranks and sub-ordinate ranks under the said Act.	15

OR

4. Write short notes on (any *three*) :— 30
- (a) Arrest by a private person and procedure followed on such arrest.
  - (b) Prohibition of performance of dance in eating houses, Permit Rooms or Beer Bars and other consequential provisions.
  - (c) Investigation by police officers.
  - (d) Bail and bond.
5. Write note on :— 30
- (a) Compensation for injury caused by unlawful assembly.
  - (b) Identification of prisoners.
  - (c) Offences by drivers of public conveyance.
  - (d) Provision for report of police officer on completion of investigation under Cr. P. C.
  - (e) Give in brief regarding 'Schedules' to the Code of Criminal Procedure.
  - (f) Public place and street.
-